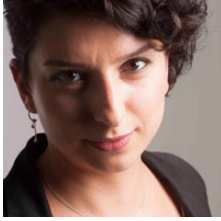

RADIKAL 22 May 2015

BAHARÇUHADAR

Bir mülteci kamyonunda geçirecek 55 dakikanız var mı?

22/05/2015

A+ A-

Kadıköy Meydanı'na kurulan ve pazartesi Avrupa'ya doğru yola koyulacak dev kamyonun içinde, benzerine kolay rastlayamayacağınız türde bir oyun oynanıyor: 'Kamyon'. Kaçak göçmen meselesini küçük bir mülteci kızın gözünden anlatan, Belçika'dan gelen oyunu, kamyon yola çıkmadan önce görün...

Pazar gecesine kadar Kadıköy İskele Meydanı'nda kocaman bir kamyon göreceksiniz, şaşırmayın. Ta Belçika'dan geldi buraya, içinde bir oyun oynanmakta; günün üç farklı saatinde. Pazardan sonra yoluna devam edecek; Antwerp/Belçika- Ljubljana/Slovenya-Limoges/Fransa rotasını izleyip Londra/İngiltere'ye varacak. Tıpkı her sene, başka hiçbir çaresi kalmamış yüzbinlerce insanın hayatlarını tehlikeye atarak

kaçak göçek döküldükleri yollarla varmaya çalıştığı gibi. Havasız bir kamyon konteynerına tıklıp, eski püskü bir tekneye doluşup, üç beş parça eşya, milyonlarca hayalle, hayatta kalabilme umuduyla çıktıkları, günlerce sürececek yolculuklarda olduğu gibi. Ucunda bir otobanın kenarına dökülmek, bir denizin dalgalarına karışmak, bir sahil kasabasına vurmak, ‘cansız bedenlerini çıkarması masraflı olacağından’ sulara gömülmek ya da keskin burunlu köpeklerce tespit edilip yangın yeri ülkelerine geri gönderilmek de var. En batıya varmayı başarıp sokaklarda, derme çatma kamplarda, yeraltı atölyelerinde belirsiz bir geleceğe mahkûm olmak da...Sizi meydanda karşılayan kamyonun içine girip, seyirci yeri olarak hazırlanmış sıralara oturduğunuzda, konteynerin kapakları kapanıp da içerisi zifiri karanlığa büründüğünde, karşınıza bir kız çocuğu çıkacak. Haber bültenlerinin sonunda sersefil hallerini, kimi zaman ölülerini, yaşadığımız mahallenin köşesinde gözlerimizin içine bakışlarını her gün, her gün gördüğümüz yüzbinlerce mülteçiden biri o. Bir kamyonun konteynerinde annesi ve yanında götürebildiği tek oyuncak ‘Kaptan Kılavuz’ ile birlikte bilmediği bir geleceğe, daha iyi bir hayata gidiyor. Çıt çıkarmaması lazım, çünkü ‘her şeyi ayarlayıp onları yola çıkaran’ Pala, “Sen susmasını bilir misin çocuk?” demiş ona, bu tür yolculuklarda “Çocuklar problem” çünkü. Hiç uyumaması lazım, annesi yanbaşında yorgun bir uykuya dalmış çünkü, babası zaten ‘arkadan gelecek’, onun ayık olması lazım. Hiç istemediği halde gitmesi lazım, denizlerle çöller arasındaki yasemin kokulu şehrinde her şey birer birer yok olmuş çünkü. Okulların, evlerin, insanların yerine dev çukurlar oluşmuş. Belçikalı yazar ve Mechelen’deki tiyatro t,arsenaal’ın sanat yönetmeni, tiyatrocusu Michael De Cock’un kaçak göçmen bir küçük çocuğun deneyimlerini öyküleştirdiği ‘İki Küçük Çanta ve On Milyon Hayal’ üzerine kurulan bir oyun bu. Küçük kızı, 2006’dan beri Belçika’da yaşayan oyuncu Deniz Polatoğlu’nun harikulade performansı eşliğinde izliyoruz. ‘Kamyon’ De Cock ile Belçika’da yaşayan ve üreten tiyatro yönetmeni, Platform 0090’dan Mesut Arslan’ın ortak konsepti. Oyun; kaçak göç-mülteci meselesini gerçekten küçük bir kızın zihninden çıkabilecek durulukta, fazlasıyla gerçek, fazlasıyla hüznü bir kıvamda anlatıyor. Meseleyi kanırtmıyor, duygu sömürsü yapmıyor, havalı cümleler kurmuyor, kimsenin umursamayacağı istatistikler paylaşmıyor. Pekala herhangi

bir mülteci çocuğa ait olabilecek, son derece basit, sade, naif, zekice kurgulanmış bir öykü anlatıyor.

Oyunun tek kişisi Deniz Polatoğlu, birkaç metre karelik bir alanda, beş-on plastik kasa, iki küçük fener ve siyah bir projeksiyon tülünü kullanarak müthiş bir atmosfer kuruyor. Avucunun içinde yok olacak kadar küçük bir fenerle etkileyici ışık tasarımları yapıyor, öyküsündeki her bir kişi için çok yumuşak ses-beden geçişleri kullanıyor, kendi duygu geçişleriyle de gözlerimizi parlatan bir oyunculuk sergiliyor.. Sonra konteynerin arkasında oyuna eşlik eden akordeon, kayıttan gelen müzikler, kamyonun içini gayet efektif kullanarak yansıtılan projeksiyon görüntüleri... Hele ki konteynerin kapaklarının açıldığı ve dış dünyayla oyunun iç içe geçtiği anlar... Oyunla ilgili daha fazla tüyo vermesem çok iyi olacak. Şu kadarını söyleyeyim; böyle tüyler ürpertici bir gerçekçilik ve gerçeküstücülük hissini aynı anda yaşatmak, üstelik bunu esasında gayet basit bir fikri hayata geçirerek yapmak her tiyatro ekibine nasip olmuyor! Bir meydanın ortasına kondurulan bir kamyonun kloströfobik alanından, her gün geçtiğiniz meydana göçmen bir kızın gözünden bakmak ise zaten başımıza pek sık gelmeyecek bir şey...

Fotoğraf: Fırat Kuşçu

55 dakika süren ‘Kamyon’ bugün ve cumartesi 13.30, 16.00 ve 19.00’da, Kadıköy meydanında, ücretsiz olarak sahnelenmeye devam ediyor. Pazar günü 13.30 ve 16.00’daki son iki gösterimden sonra Avrupa turnesine çıkacak. Oyun, her seferinde bulunduğu ülkenin diliyle sahnelenecek. Öyküsüyle, mekân kullanımı-rejisi sayesinde kurduğu atmosferiyle, dramaturjisiyle, oyunculuğuyla ve ele aldığı meseleyle kurduğu kanlı-canlı ilişkiyle ‘Kamyon’ sezonun başından beri gördüğüm en iyi oyun. Ne yapıp edin, kamyon İstanbul’dan ayrılmadan ‘Kamyon’u görün derim...